



ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 89869

Учитель 8

ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ 2018

**ОРГАНІЗАЦІЯ
ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ**
у 2018/2019 н.р.

**НЕЗАЛЕЖНЕ
ЖИТТЯ**

Інклюзивна освіта

**ЗНАЙОМТЕСЬ:
ПЛОЩА
Й ДОВЖИНА**

Математика

**ФІЗИЧНИЙ
РОЗВИТОК УЧНІВ**

Експрес-діагностика

**ПРИГОДИ
ПРИЙМЦІВ**

Українська мова

**ПОДОРОЖ
у КРАЇНУ
БРЕХЛЯНДІЮ**

Психологічний
практикум

ДОРОГОЮ ДОБРА

Захід до 100-річчя
В.О. Сухомлинського

*Планета, повби сад гарівний, квітне,
Коли беруть її у руки діти*



Учитель № 8

початкової школи 2018

Науково-методичний журнал

Видається за підтримки Міністерства освіти і науки України
та Національної академії педагогічних наук України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Андрусич Ніна Олексіївна, головний редактор видавництва "Світлич".

Бех Іван Дмитрович, доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України, директор Інституту проблем виховання НАПН України.

Гавриш Наталія Василівна, доктор педагогічних наук, провідний науковий співробітник Інституту проблем виховання НАПН України.

Гаряча Світлана Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Черкаського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників.

Древаль Галина Федорівна, завідувач сектору початкової освіти відділу загальної середньої освіти і підготовки вчителів, Інститут модернізації змісту освіти МОН України.

Коваль Людмила Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв Бердянського державного педагогічного університету.

Кодлюк Ярослава Петрівна, доктор педагогічних наук, професор Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка.

Кочерга Олександр Васильович, кандидат психологічних наук, доцент, заступник директора Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка.

Лотоцька Алевтина Вікторівна, головний спеціаліст відділу дошкільної та початкової освіти департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН України.

Максименко Сергій Дмитрович, доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України, директор Інституту психології НАПН України ім. Г. С. Костюка.

Митник Олександр Якович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології факультету педагогіки і психології, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова.

Савченко Олександра Яківна, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, головний науковий співробітник відділу початкової освіти Інституту педагогіки НАПН України.

Скворцова Світлана Олексіївна, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України.

Тарасенко Галина Сергіївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського.

Тименко Володимир Петрович, доктор педагогічних наук, професор, учений секретар відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України.

ЗМІСТ

НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА

- 3 Ольга БАРАБАШ
Педагогіка партнерства — сучасний тип взаємодії між учасниками освітнього процесу

НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА

● ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА

- 8 Катерина ОСТРОВСЬКА, Ігор ОСТРОВСЬКИЙ
Незалежне життя
Організація роботи з дітьми, що мають особливі освітні потреби

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ

● МАТЕМАТИКА

- 12 Олександр МИТНИК, Наталія СЕМЕНІЙ
Знайомтесь: площа й довжина. Їх вивчить зусебіч пора
Методика вивчення одиниць вимірювання довжини і площі

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ

● ІНФОРМАТИКА

- 17 Олег СУХОВІРСЬКИЙ
Інтелектуальна власність: використовуємо коректно
Вивчення норм авторського права на уроках інформатики

УПРАВЛІННЯ І МЕТОДИЧНА СЛУЖБА

● МОЯ ПРОФЕСІЯ — ВЧИТЕЛЬ

- 20 Марія СТАХІВ
Художнє слово як засіб формування юного громадянина
Практикум для педагогів

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА

- 23 Микола ЄФИМЕНКО
Оптимальний руховий режим: які чинники слід враховувати
Експрес-діагностика фізичного розвитку учнів 1–4-х класів



ЗНАЙОМТЕСЬ: ПЛОЩА Й ДОВЖИНА. ЇХ ВИВЧИТЬ ЗУСЕБІЧ ПОРА

Методика вивчення одиниць вимірювання довжини і площі

Олександр МИТНИК, д-р пед. наук, професор,
завідувач кафедри практичної психології факультету
педагогіки і психології НПУ імені М. П. Драгоманова;

Наталія СЕМЕНІЙ, канд. пед. наук, старший
викладач кафедри початкової освіти Київського
університету імені Бориса Грінченка



Загальні рекомендації щодо розкриття змісту поняття “величина” було подано в одному з попередніх випусків часопису (див. “УПШ”, 2018, № 3). Сьогодні ж автори розповідають про особливості ознайомлення молодших школярів з мірами довжини й площі.

Формуючи в учнів уявлення про якусь величину, педагог має розкрити її зміст, ознайомити з одиницями вимірювання та навчити виконувати необхідні дії, аби визначати її міру, правильно представляти результати вимірювання у відповідних одиницях і виконувати їх перетворення, обчислювати значення виразів з іменованими числами тощо.

Актуалізація просторових уявлень дітей

З поняттям “довжина” діти ознайомлюються ще в дошкільні роки. Саме тому, розпочинаючи роботу з першокласниками, педагог має актуалізувати, систематизувати й закріпити їхні знання про довжину як властивість предметів, що на цей момент ґрунтуються на набутих раніше просторових уявленнях.

Уже в I семестрі 1-го класу важливо пропонувати учням задачі на встановлення відношень: “довший – коротший”; “ширший – вузький”; “далі – ближче”. Найпростіші задачі цього виду містять в умові тільки два предмети або дві дійові особи.

Наприклад

Ганна живе ближче до школи, ніж Галина.
Хто з них живе далі від школи?

Учні мають усвідомити, що, за умовою задачі, є тільки двоє дівчаток — Ганна і Галина. Ганна живе ближче до школи, ніж Галина. Міркуючи під керівництвом учителя, діти доходять висновку: якщо Ганна

живе ближче до школи, ніж Галина, то Галина живе далі від школи порівняно з Ганною.

Потім учням слід пропонувати задачі, в умові яких ідеться про три предмети або дійові особи.

Наприклад

Синій будинок вищий, ніж червоний, а червоний — вищий, ніж зелений.

Який із цих трьох будинків найвищий, а який найнижчий? (Найвищий синій будинок, найнижчий — зелений).

Ще складніші для першокласників задачі, в умові яких згадується чотири й більше предметів або дійових осіб.

Наприклад

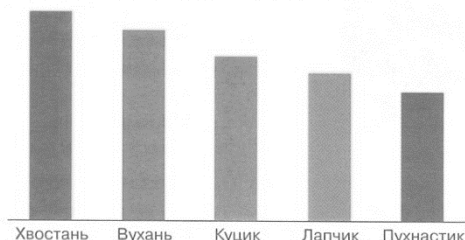
На уроці фізкультури зайченята вишикувалися за зростом. Вухань нижчий за Хвостаня, але вищий за Куцика. Лапчик вищий за Пухнастика, але нижчий за Куцика.

Назви зайченят по порядку від найвищого до найнижчого.

Розкриємо методику роботи над цією задачею.

Дітям легше буде встановити порядок розміщення зайченят за зростом, якщо вони графічно проілюструють умову. Зріст зайченят можна показати за допомогою променів: що вище зайченя, то більша довжина (висота) променя. Висоту першого променя (зріст Вуханя) діти визначають довільно. Другий промінь, який відображає зріст Хвостаня, буде довшим (вищим) за перший. Третій промінь (зріст Куцика) — коротшим, ніж перший. Другий промінь дітям доцільніше

креслити праворуч, а третій — ліворуч від першого. За умовою задачі Лапчик нижчий за Куцика. Отже, четвертий промінь (зріст Лапчика) буде коротшим, ніж третій. Його необхідно розташувати ліворуч від третього, а п'ятий промінь (зріст Пухнастика) — ліворуч від четвертого. П'ятий промінь буде коротшим, ніж четвертий — якщо Лапчик вищий за Пухнастика, то Пухнастик нижчий за Лапчика. Отже, графічна ілюстрація умови матиме такий вигляд.



Діти мають усвідомити, що всі промені слід починати креслити з однієї прямої лінії — інакше буде важко побачити різницю між їхніми довжинами і це викличе труднощі при формулюванні відповіді на запитання задачі. Правильна ілюстрація — запорука правильної відповіді на запитання задачі. Після створення графічної ілюстрації стане очевидно: у порядку від найвищого до найнижчого зайченята розташуються так: Хвостань, Вухань, Куцик, Лапчик, Пухнастик.

Ознайомлення з одиницями вимірювання довжини

Паралельно з вивченням нумерації натуральних чисел учні ознайомлюються з одиницями вимірювання довжини. Так, поняття "сантиметр" вони розглядають, опановуючи прості числа (від 0 до 9), а термін "дециметр" вводиться під час ознайомлення з другою розрядною одиницею — десятком. Шляхом дослідження діти встановлюють, що в дециметрі 10 сантиметрів.

У процесі вивчення третьої розрядної одиниці — сотні — дітям розкривають зміст понять "метр" та "міліметр" і співвідношення між мірами довжини: $1 \text{ м} = 100 \text{ см}$; $1 \text{ м} = 10 \text{ дм}$; $1 \text{ см} = 10 \text{ мм}$.

Згодом, вивчаючи багатоцифрові числа, учні ознайомлюються з кілометром, дізнаються, що $1 \text{ км} = 1000 \text{ м}$.

Інші рівності можна запропонувати дітям побудувати самостійно на основі таблиці одиниць вимірювання довжини та розуміння конкретного змісту дії множення.

Наприклад

Педагог пропонує учням визначити, скільки в метрі міліметрів. Вони міркують так: $1 \text{ м} = 100 \text{ см}$, $1 \text{ см} = 10 \text{ мм}$. Можна обчислити, що $1 \text{ м} = 10 \cdot 100 = 1000 \text{ мм}$.

Варто звернути увагу учнів на те, що саме 10 — перший множник, а 100 — другий, бо в кожному

сантиметрі по 10 міліметрів, а таких сантиметрів у метрі 100. Отже, по 10 беремо 100 разів.

У 4-му класі учням можна запропонувати обчислити, скільки дециметрів, сантиметрів, міліметрів в 1 кілометрі. Здійснивши перетворення, вони отримають такі рівності:

$$1 \text{ км} = 10 \cdot 1000 = 10\,000 \text{ дм}$$

$$1 \text{ км} = 100 \cdot 1000 = 100\,000 \text{ см}$$

$$1 \text{ км} = 1000 \cdot 1000 = 1000\,000 \text{ мм}$$

Доречні у роботі з четвертокласниками й інші завдання.

Наприклад

- На скільки сантиметрів (міліметрів) 1 км більший від 1 дм (10 дм)?
- У скільки разів 1 м більший від 100 мм?
- На скільки 1 м менший від 1 км?
- У скільки разів 10 см менше від 1 км?

Це завдання комбінованого типу, бо для їх розв'язання учням треба вміти перетворювати одні одиниці вимірювання довжини в інші та виконувати дії з розрядними (круглими) багатоцифровими числами.

Орієнтовний перебіг роботи над завданням

Аби встановити, на скільки міліметрів 1 км більший від 10 дм, учні мають обчислити, скільки в 1 км міліметрів (цю роботу описано вище). Потім — скільки в 10 дм міліметрів (1000 мм). Після цього слід виконати обчислення (бажано усно): $100\,000 \text{ мм} - 1000 \text{ мм} = 999\,000 \text{ мм}$. Діти міркують так: 1000 000 — це тисяча тисяч, віднімаємо одну тисячу — залишається 999 тисяч.

Під час ознайомлення четвертокласників з дробами доречними будуть такі завдання:

- Скільки сантиметрів (міліметрів) у $\frac{2}{5}$ метра?
- Скільки метрів (дециметрів) у $\frac{3}{4}$ м? тощо.



Щоб місто майбутнього спроектувати, Математику треба старанно вивчати.
(Надіслала Н. Нарчинська, м. Жашків, Черкаська обл.).



**Які б фігури різні не були,
Ми виміряти площу їх змогли!**

(Це та наступні фото надіслала В. Титикало, м. Хуст, Закарпатська обл.)

Орієнтовний хід роботи над завданням

Наприклад, шукаючи відповідь на запитання "Скільки міліметрів у $\frac{2}{5}$ метра?", учні встановлюють, що $1 \text{ м} = 1000 \text{ мм}$, потім знаходять дріб від числа:

$$1000 : 5 \cdot 2 = 400 \text{ (мм)}$$

Перетворення одиниць вимірювання довжини

Під час ознайомлення з одиницями довжини діти набувають умінь вимірювати величину, представляючи результати цієї діяльності в різних одиницях, здійснювати перетворення менших одиниць у більші (наприклад, $705 \text{ см} = 7 \text{ м } 5 \text{ см}$) та більших — у менші (наприклад, $3 \text{ км } 4 \text{ мм} = 3000 \text{ } 004 \text{ мм}$).

Учням складніше замінювати менші одиниці вимірювання довжини більшими. Це пов'язано з тим, що діти не можуть на пряму скористатися певною рівністю з таблиці одиниць вимірювання довжини. Бажано, щоб педагог запропонував учням певний порядок дій (алгоритм) у виконанні таких перетворень.

Орієнтовний зміст завдання 1

Установіть, скільки метрів і міліметрів в $90 \text{ } 007 \text{ мм}$.

Алгоритм виконання завдання 1

1. Установіть, скільки у метрі міліметрів. ($1 \text{ м} = 1000 \text{ мм}$).
2. Визначте, скільки всього тисяч у числі $90 \text{ } 007$ — стільки буде й метрів. (Оскільки тисячі записують на четвертому місці, закриваємо одиниці, десятки й сотні. Встановлюємо, що в числі 90 метрів).
3. Визначте, скільки у числі міліметрів. (У розрядах сотень і десятків записано нулі, отже, міліметри визначаємо за розрядом одиниць. Це — 7 мм).
4. Сформулюйте відповідь. ($90 \text{ } 007 \text{ мм} = 90 \text{ м } 7 \text{ мм}$).

Розглянемо ще один приклад перетворення одиниць вимірювання довжини.

Орієнтовний зміст завдання 2

Установіть, скільки дециметрів і міліметрів у $4001 \text{ } 808 \text{ мм}$.

Алгоритм виконання завдання 2

1. Установіть, скільки в одному децимтрі міліметрів. ($1 \text{ дм} = 10 \cdot 10 = 100 \text{ мм}$).
2. Визначте, скільки у числі $4001 \text{ } 808$ сотень — стільки в ньому й дециметрів. ($40 \text{ } 018 \text{ дм}$).
3. Визначте, скільки у числі міліметрів. (8 мм).
4. Сформулюйте відповідь. ($4001 \text{ } 808 \text{ мм} = 40 \text{ } 018 \text{ дм } 8 \text{ мм}$).

Одночасно з описаною вище роботою учні виконують обчислення з іменованими числами.

Засоби ознайомлення учнів з величинами

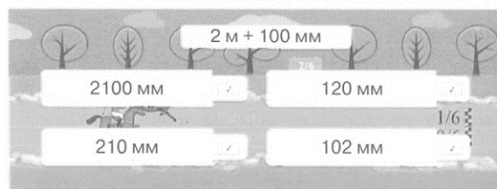
Використання ІКТ. При вивченні величин загалом і довжини зокрема, доцільно використовувати інформаційно-комунікаційні технології. Вони дають педагогу змогу в стислі терміни ознайомити учнів з новим матеріалом, унаочнити завдання, організувати дослідницьку та інші види діяльності.

Так, для пояснення нового матеріалу, закріплення знань учнів про одиниці вимірювання довжини та іменовані числа варто запропонувати їм переглянути навчальні мультфільми "Одиниці вимірювання довжини", які представлено на Інтернет-порталі мультимедійних навчальних матеріалів "Нова школа". У мультфільмах розповідається про те, як дівчинка та кіт-професор разом шукають відповіді на низку запитань: "Чому біля чисел стоять літери?" (це іменовані числа); "Які є одиниці вимірювання довжини, і як їх позначають?", "Коли з'явилася потреба у вимірюванні довжини?" тощо. Чітко й аргументовано пояснюється, як людина прийшла до розуміння необхідності створення метричної системи вимірювання.

Наситити уроки цікавим контентом можна завдяки програмі LearningApps.org, що є додатком Web 2.0 для підтримки навчання за допомогою інтерактивних модулів. Учителі мають змогу розробляти завдання для перевірки знань учнів з теми, використовуючи пропонувані шаблони.

Наприклад

Обчисли значення виразів з іменованими числами.



Залучення дітей до проектної діяльності.

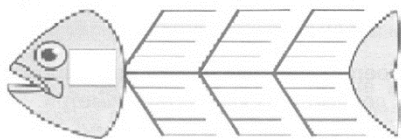
З метою вправлення у вимірюванні довжини можна запропонувати учням 2-го класу в позаурочний час узяти участь у проекті “Я у світі величин”. У ході проекту діти досліджують свій зріст за допомогою різних інструментів, наприклад, канцелярського метра, рулетки, лінійки. При цьому вони мають визначити, якими інструментами легше виміряти зріст і подати його в метрах і сантиметрах, метрах і міліметрах, окремо в сантиметрах та окремо в міліметрах. Така діяльність сприяє формуванню навички перетворення одиниць вимірювання довжини. Записи можна робити на створеному вчителем картонному трафареті у вигляді фігури дитини (дівчинки чи хлопчика), де для позначок відведено спеціальні ділянки та подано середні показники зросту дітей певного віку. Здійснивши вимірювання й записи, учень може зіставити свої дані з середньостатистичними.

На завершальному етапі роботи над проектом учні створюють колективний колаж “Наш клас зростає”, на якому кожен розміщує трафарет зі своїми даними, після чого обчислюють та записують число, що є середнім показником зросту учнів класу.

Додатково можна обговорити питання, які фактори впливають на інтенсивність росту дитини та які фізичні вправи варто виконувати для формування правильної постави. Така діяльність забезпечить інтеграцію з освітніми галузями “Суспільствознавство” та “Здоров’я і фізична культура”.

Розв’язування задач на основі методу Fishbone (“Рибна кістка”). Цей метод дає змогу візуально зобразити причинно-наслідкові зв’язки у вигляді риб’ячого кістяка. Така візуалізація — ефективний спосіб підвести учнів до розв’язання проблеми.

У голові риб’ячого скелета позначають проблему, яку слід розглянути. На верхніх кісточках скелета зазначаються умови (причини) виникнення проблеми, на нижніх записують факти, що підтверджують ці умови (причини). У хвості риби подають висновок: яким чином можна розв’язати проблему.



Орієнтовний зміст задач для учнів 3-го класу

У шкільному літньому таборі проводили змагання між командами. Аби перемогти під час естафети зі стрибків у довжину, члени команди “Успіх” вирішили подолати відстань принаймні на 10 м довшу, ніж члени команди “Винахідники”, які минулого року поставили рекорд зміни — 32 м 40 см. Діти із загону “Успіх” старанно готувалися до змагань, а їхні

суперники, впевнені у своїй перемозі, не переймалися тренуваннями. Під час змагань команда “Успіх” перемогла, випередивши “Винахідників” на 10 м 2 дм. Яку відстань подолали члени команди-переможниці, якщо “Винахідники” показали результат, на 1 м 5 дм гірший, ніж попереднього року?

Проаналізуємо задачу за допомогою методу Fishbone. Що породило *проблему*? Бажання перемогти у змаганні та показати найкращий результат. *Умови виникнення проблеми* — організація змагань між командами. *Факти на підтвердження умов* — бажання команди “Успіх” продемонструвати свій потенціал і стати переможцями; тренування задля підвищення своїх результатів. *Висновок*: якщо чогось дуже прагнеш, треба наполегливо йти до мети, докладаючи при цьому багато зусиль. Тільки так можна досягти бажаних результатів.

Ознайомлення з одиницями вимірювання площі

Методика ознайомлення молодших школярів з поняттям “площа фігури” подібна до методики введення поняття “довжина”. Так, уже в 1-му класі діти порівнюють предмети не тільки за довжиною, а й за площею шляхом накладання одного предмета на інший. Учні встановлюють ті самі відношення: “більша”, “менша”, “однакові”. Також слід акцентувати їхню увагу на тому, що довжина предмета — це певна лінійна протяжність, а площа — це певне місце, яке предмет (геометрична фігура) займає на площині. Вивчення одиниць вимірювання площі здійснюють на основі знання одиниць вимірювання довжини. Таблицю одиниць вимірювання площі учні можуть побудувати самостійно, спираючись на таблиці одиниць вимірювання довжини та вміння обчислювати площу квадрата.

Кожну одиницю вимірювання площі вчитель презентує дітям як квадрат з певною довжиною сторони. Так, 1 см^2 — це квадрат зі стороною 1 см;



От тепер ти лінійку приклад як годиться.
Результат у яких подамо одиницях?



**Ми геометрії основи осягаємо
І одне одному у цім допомагаємо**

1 дм² — зі стороною 1 дм тощо. Аби знайти, скільки в 1 дм² квадратних сантиметрів, педагог демонструє учням квадрат зі стороною 1 дм і запитує у них: «Скільки в 1 дм сантиметрів?». Учні пригадують, що 1 дм = 10 см. Учитель пропонує обчислити площу квадрата зі стороною 10 см. Діти обчислюють: $10 \cdot 10 = 100$ (см²). Педагог акцентує увагу учнів на тому, що квадрат зі стороною 1 дм і квадрат зі стороною 10 см — це один і той самий квадрат. Учні самостійно роблять висновок, що 1 дм² = 100 см².

Аналогічно можна організувати самостійну діяльність учнів зі встановлення співвідношення між іншими одиницями вимірювання площі.

Наприклад

Визначте, скільки в 1 м² квадратних сантиметрів.

Учні мають згадати або встановити, що в 1 м = 100 см, потім 100 помножити на 100. Отже, 1 м² = 10 000 см² тощо.

Окрім квадратного метра, дециметра і сантиметра, молодші школярі також вивчають ар і гектар. Педагог має пояснити, що ар — це площа квадрата, сторона якого дорівнює 10 м (1 ар = 100 м²), тому ар ще називають соткою. Гектар — це площа квадрата, сторона якого складає 100 м.

Робота над комбінованими задачами геометричного змісту

Розвитку вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, планувати свої дії на декілька кроків наперед сприяє залучення учнів до роботи над задачами комбінованого характеру*. Так, четверто-класникам можна пропонувати задачі з величинами. Бажано, щоб при розв'язуванні таких задач необхідно було послуговуватись знаннями про одиниці вимірювання і довжини, і площі, здійснювати перетворення одних одиниць в інші, знаходити периметр і площу прямокутника (квадрата).

* Особливості роботи над сюжетними арифметичними задачами комбінованого характеру розкрито в «УПШ», 2018, № 3.

Задача 1

Периметр прямокутника — 40 см. Його довжина у 3 рази більша, ніж ширина. Знайдіть $\frac{2}{3}$ площі цього прямокутника.

Методичні рекомендації щодо розв'язування. Ця задача містить логічний компонент. На основі знання формули обчислення периметра прямокутника та ознаки поданої геометричної фігури діти знаходять суму значень довжини і ширини. Для цього 40 ділять на 2. Педагог просить пояснити, що означає «довжина у 3 рази більша, ніж ширина». Учні мають дійти висновку, що довжина 3 рази вміщує ширину, тому ширину можна прийняти як одну частину суми. Діти можуть міркувати самостійно: довжина — це 3 частини від суми. Сума відповідатиме 4 рівним частинам. Отже, 1 частина (ширина прямокутника) — $20 : 4 = 5$ (см), 3 частини (довжина прямокутника) — $5 \cdot 3 = 15$ (см). На основі таких міркувань діти знаходять площу прямокутника.

$$15 \cdot 5 = 75 \text{ (см}^2\text{)}$$

Щоб відповісти на запитання задачі, необхідно знайти дріб від числа.

$$75 : 3 \cdot 2 = 50 \text{ (см}^2\text{)}$$

Задача 2

Периметр прямокутника — 240 дм. Він становить $\frac{4}{5}$ периметра квадрата. Знайдіть площу квадрата у квадратних міліметрах.

Методичні рекомендації щодо розв'язування. У складі пропонованої — задача на знаходження числа за його дробовою частиною. Діти мають міркувати так:

— Периметр прямокутника складає 4 частини з 5 частин периметра квадрата; знаходимо спочатку одну частину, а потім — п'ять.

$$240 : 4 \cdot 5 = 300 \text{ (дм)}$$

За відомим периметром учні знаходять сторону квадрата, згадуючи відповідне правило.

$$300 : 4 = 75 \text{ (дм)}$$

Потім обчислюють площу.

$$75 \cdot 75 = 5625 \text{ (дм}^2\text{)}$$

На завершення здійснюють перетворення квадратних дециметрів у квадратні міліметри.

$$5625 \text{ дм}^2 = 56\,250\,000 \text{ мм}^2$$

Одночасно діти тренуються записувати і читати багатоцифрові числа, у яких найбільший розряд — десятки мільйонів.

Упровадження подібних завдань у початковий курс математики сприятиме залученню учнів до пошукової та дослідницької діяльності, формуванню в них умінь порівнювати різноманітні факти та спонукає до застосування математичних знань у різних життєвих ситуаціях. ●